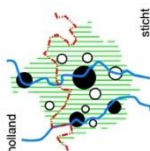

NIEUWSBRIEF

September 2015

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

werkgebied: de (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
secretariaat: Bastion Willem 33, 3445 DG Woerden / tel: 0348 419 277 / mail@shhv.info / www.shhv.info
bank: IBAN: NL05 INGB 0000 330797 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34

Van de voorzitter Voor veel van ons zullen de vakanties weer voorbij zijn. Mooi om even bij te komen, de zinnen te verzetten en op te laden voor de volgende periode. Je bent even weg en de dagelijkse besommeringen lijken ver weg. Fijn, maar soms ook niet. Bij thuiskomst vernam ik het bericht van het overlijden van Karel Maartense. Ver voor mijn (recent begonnen) tijd als voorzitter was hij op allerlei manieren actief in onze vereniging. De SHHV heeft veel aan hem te danken en wij denken met veel respect aan hem terug. In

de nieuwe Heemtijdingen treft u een In memoriam aan.

Korte tijd later ontviel ons ook ons bestuurslid Toon Scheffelaar. Tegelijkertijd met mijn benoeming werd hij herbenoemd, hoewel we natuurlijk al wisten dat hij ernstig ziek was. Ik heb hem eenmaal bezocht, kort na mijn aantreden en toen hij nog thuis woonde. Ik herinner mij een nog steeds bevlogen man, met geweldige verhalen en ook grote interesse naar het deels gezamenlijke verleden van mijn vader en dat van hem. Het was een heel bijzondere middag en we hebben elkaar gewoon te kort gekend. Ook aan Toon denken we terug met veel respect voor wat hij, met name in het Harmelense, voor onze vereniging heeft gedaan.

Inmiddels maken we ons op voor ons volgende 'seizoen'. Na de Zomerexcursie, een najaar excursie naar Hofwijck (Voorschoten), Heemtijdingen, lezingen en ... ontmoetingen. Ik verheug mij er op en hoop bij verschillende gelegenheden velen van u te zien!

Hartelijke groeten, Niek de Kort

PS: Gezocht: hulp bij het technisch beheer van onze websites. Kennis van WordPress is daarvoor handig. Interesse? Mail naar nijdekort@gmail.com

Programma van activiteiten

Na in de maanden juli en augustus geen lezingen te hebben aangeboden gaan we in september weer door met onze maandelijkse SHHV lezingen.

**Historische achtergronden van de Molukkers in Nederland en Woerden:
tussen 6 maanden en (bijna) 65 jaar:
In samenwerking met Sinar Maluku, de plaatselijke Molukse welzijn stichting**
Het Kasteel in Woerden (toegang gratis)
Maandag 21 september 20.00– 22:00 uur
Een lezing door de heer Wim Manuhutu

In september wordt, bij gelegenheid van de viering, dit jaar van 70 Jaar bevrijding aandacht geschonken aan de ontwikkelingen in Nederlands-Indië. De historische vereniging SHHV zal samen met Sinar Maluku, de Molukse Welzijnsorganisatie in Woerden een lezing organiseren over de geschiedenis van de Molukken. Na de dekolonisatie van Nederlands-Indië vestigden zich in Nederland veel Molukkers o.a. in Woerden.

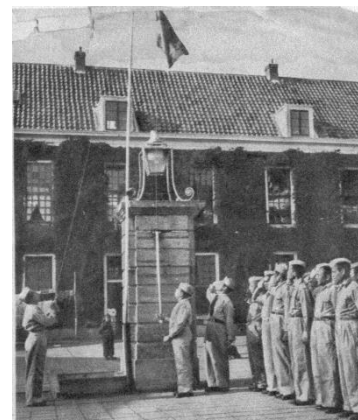
De Molukken en Nederland delen meer dan 4 eeuwen geschiedenis met elkaar. Handel, geloof, samenwerking en verzet: ze zijn allemaal te vinden in die gedeelde geschiedenis. Dat uiteindelijk het christelijke bevolkingsdeel van de bevolking van de Molukken als onderwijzer, ambtenaar en militair

NIEUWSBRIEF

September 2015

werd ingezet in Nederlands-Indië, heeft het beeld van de Molukken lange tijd bepaald. Dat de helft van de bevolking uit moslims bestond, was bij velen in Nederland niet bekend.

De Tweede Wereldoorlog in de archipel (1942-1945) en de strijd tussen Nederland en Indonesië die daar direct op volgde (1945-1949) leidde in 1951 tot de overkomst van ca. 12.500 Molukkers naar Nederland. Omdat verwacht werd dat het verblijf maar tijdelijk zou zijn, werden ze collectief in allerlei locaties geplaatst die voor tijdelijke huisvesting geschikt waren.

Zo ook de Woerdense woonoorden Singel, Kazerne en Utrechtsestraatweg. Wanneer we de ontwikkeling van de Molukse gemeenschap vergelijken met andere migrantengemeenschappen valt het sterke collectieve karakter van de gemeenschap op. Die uitte zich in een veelheid van organisaties op maatschappelijk, religieus en politiek gebied. Ondanks het ideaal van eenheid, bleek de realiteit weerbarstig. De relatie met de Nederlandse overheid werd lange tijd vooral gekenmerkt door conflicten en wantrouwen. Dat stond soms goede verstandhouding met de Nederlandse omgeving niet in de weg. Woerden vormt binnen Moluks Nederland een uitzondering omdat er na de verhuizing uit de woonoorden geen Molukse wijk ontstond maar sprake was van gespreide huisvesting. Hoe vergaat het Molukkers anno 2015, bijna 65 jaar na aankomst? Hoe Nederlands zijn ze geworden? En hoe verhoudt zich dat met de Molukse wortels? Het zijn vragen die in de lezing aan de orde komen.

De lezing wordt verzorgd door de heer **Wim Manuhutu** (1959, Vught). Hij studeerde geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. Van 1987 tot begin 2009 maakte hij deel uit van de directie van het Moluks Historisch Museum in Utrecht. In die hoedanigheid maakte hij tentoonstellingen en deed hij onderzoek naar Molukse geschiedenis en cultuur. Sinds 2009 is hij zelfstandig adviseur op het gebied van erfgoed, diversiteit en cultuur. Daarnaast werkt hij aan een proefschrift over de culturele betrekkingen tussen Nederland, Indonesië en Suriname. In 2011 schreef hij samen met Victor Joseph het boekje 'Molukkers in Beeld'.

Op deze avond, met een omlijsting vanuit de Molukse gemeenschap worden ook boeken aangeboden over de Molukken en over de ervaringen van de Molukse gemeenschap in Woerden.

Zie ook de volgende links:

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=Yro_T2t0rVk

<http://www.verhaalvanwoerden.nl/de-verhalen/molukkers-in-woerden>

Vooraankondigingen

Lezingen en excursie in oktober en november

26 Oktober

De Napoleontische tijd: twee eeuwen later: de betekenis van de Franse tijd

Het Kasteel in Woerden (toegang gratis)

Maandag 26 oktober 20.00-22:00 uur

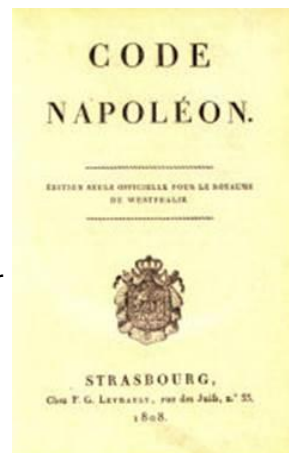
Lezing door Prof. dr. Renger de Bruin

NIEUWSBRIEF

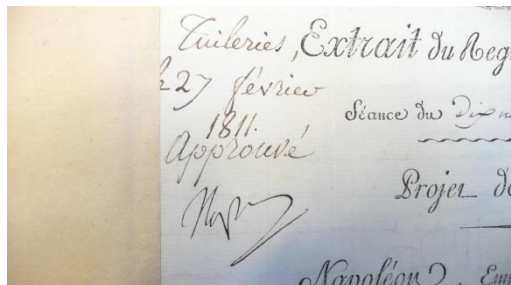
September 2015

Tweehonderd jaar geleden, in 1815 vond de Slag bij Waterloo plaats en zag Napoleon zijn droom van de heerschappij over Europa definitief uiteen spatten. Vanaf het vertrek van de Franse troepen in 1813 heeft de Bataafs-Franse tijd (1795-1813) een slechte reputatie gehad, een van bezetting en onderdrukking. Gruwelverhalen als van Nederlandse soldaten die in het ijskoude water van de Berezina een brug stonden te bouwen of Woerdens burgers die werden afgeslacht door Franse soldaten dienden om aan te geven wat een donkere bladzijde deze periode toch wel is geweest in het boek van de Nederlandse geschiedenis.

De laatste halve eeuw hebben historici dit negatieve beeld bijgesteld door o.a. te wijzen op de onmiskenbaar goede hervormingen die toen zijn ingevoerd. Denk aan de invoering van de burgerlijke stand, het metriek stelsel, het kiesstelsel, een gecentraliseerde bestuur inrichting, maar ook een bijzonder impopulaire maatregel, de invoering van de dienstplicht. De gevolgen waren na 1813 minder dramatisch, doordat jongens uit Woerden of Montfoort niet meer hoefden te dienen in de Russische wouden, maar de tijd doorbrengen in een kazerne in Oost-Groningen was nog steeds niet leuk.

In de lezing zullen de ontwikkelingen in de Bataafs-Franse tijd in de provincie Utrecht in bredere verband worden geplaatst: de Franse Revolutie, de hervormingen die daaruit voortvloeiden, de veldtochten van Napoleon, de annexatie van Nederland in 1810 en de invoering van de Franse wetgeving per 1 januari 1811. Waar mogelijk zullen de ontwikkelingen verduidelijkt worden met voorbeelden uit Woerden en omgeving. Zo zal aangetoond worden dat de lokale en regionale geschiedenis verbonden is met de grotere verbanden en dat die relatie juist in deze periode veel sterker is geworden. Waar bestuurseenheden voor 1795 in hoge mate autonoom waren, kwamen dwingende maatregelen voortaan van ver weg. De lezing zal aan het eind van het tweede eeuwfeest van het herstel van de Nederlandse onafhankelijkheid wijzen op de blijvende gevolgen van de voorafgaande periode voor het leven van alledag, ook in Woerden.

Prof. dr. Renger de Bruin (1956) is conservator stadsgeschiedenis bij het Centraal Museum Utrecht. Hij studeerde geschiedenis in Utrecht en promoveerde in 1986 op de Utrechtse politiek tussen 1795 en 1813. Hij werkte als docent en onderzoeker aan de universiteiten van Utrecht, Leiden en Greifswald (D).

19 November

Ds. Haitsma lezing over de Wederdopers in samenwerking met de Lutherse kerk in Woerden
"De bloedwreker is achter u"

De laatste, bloedige aanslagen van de radicale wederdopers in Rijnland (1535-1536)

De Lutherse kerk in Woerden (toegang gratis)

Donderdag 19 november 20.00-22:00 uur

Lezing door Sander Wassing, historicus o.a. verbonden aan de Erasmus Universiteit.

Deze lezing zal gaan over de beweging van de Wederdopers die in de jaren dertig van de zestiende eeuw actief was. Ook mannen en vrouwen uit Woerden en Bodegraven sloten zich indertijd aan bij deze beweging en de Goudse historicus, Sander Wassing, die gefascineerd raakte door dit verhaal, komt ons vertellen over hun motivatie indertijd. Hij heeft veel onderzoek hiernaar gedaan. Hij vat het onderwerp van de lezing kort samen in zijn titel "De bloedwreker is achter u".

7 November

Excursie naar Huygensmuseum Hofwijck, Voorburg

Na de succesvolle Zomer excursie naar Zwolle en Hasselt organiseren we op 7 november 's middags de Najaar excursie naar Het Huygens Museum in Voorschoten. In de volgende NB komen we daar en detail op terug, maar houdt u nu al vast rekening in uw agenda met deze datum, vertrek vanuit Woerden met de trein van 13.49 uur.

NIEUWSBRIEF

September 2015

Overige zaken

Prinsenmaand concerten van het Orkest van het Groene Hart.

Dit jaar is het 200 honderd jaar geleden dat de Oude Hollandse Waterlinie (1672-1815) werd opgeheven en plaats heeft gemaakt voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Des te meer reden de OHW in het zonnetje te zetten!

In september 2015 worden de poorten en sluisen van de Oude Hollandse Waterlinie en haar vestiging steden opengesteld voor publiek. Er worden allerlei culturele en recreatieve activiteiten georganiseerd voor jong en oud met als thema *Beleef de Oude Hollandse Waterlinie en Prins Willem III*.

Het Groene Hart organiseert met de SHHV in de Prinsenmaand enkele concerten o.a. in Woerden op 12 september (20.15 uur) in de Opstandingskerk.

Het orkest onder leiding van dirigent Jim Benjamin Roodnat heeft op het programma werken staan van Händel, Bach, Purceel, Haydn en Telemann. Zie: de bijlage en ook <http://www.oudehollandsewaterlinie.nl/node/42>

Vraagbaak

1. Huis In Linschoten?

Al enige tijd ben ik bezig met een onderzoek naar mijn voorouders. Een van de lijnen komt uit Linschoten, de familie Verweij. Mijn grootmoeder was Anna Catharina Verweij. Tussen wat papieren van haar vond ik ook oude foto's. Ik heb intussen contact met een familielid uit Linschoten, maar het huis wat op deze foto staat komt haar niet bekend voor. Toch denk dat het mogelijk wel in de regio staat.

Weet iemand binnen hier misschien iets over?

Anne Kool, Utrecht, annekool@hotmail.com

2. Schaatsen maker in Harmelen?

Ben reeds vele jaren verwoed verzamelaar van oude schaatsen, en probeer me nu wat meer te verdiepen in de achtergrond van de makers. Hiervoor bestaat een boek, waarin 500 verschillende Nederlandse makers worden genoemd. (van Glis tot Klapschaats). Helaas staat de naam JOS.HARM die op mijn schaatsen staat er niet in. Nu worden er jaarlijks nog nieuwe namen toegevoegd, dus dat dat is niet zo vreemd. Ben al bij "de Smidse" in Harmelen geweest, en die hebben me verteld dat de smid, die daar woonde Leendert Schakel heette. Dit komt helaas niet overeen met de inslag in de ijzers van mijn schaatsen.

Nu heb ik ook vernomen, dat er in Harmelen 4 smeden waren. Helaas kan ik niet achter de namen van deze smeden komen. Is hierover bij de leden van de SHHV wat meer bekend?

Louis de Rijk, Kockengen, Tel.

0346241819, louisderijk@casema.nl

Cursus Genealogie

Graag brengen wij ook de cursus Genealogie, die onze zustervereniging, de Historische vereniging Vleuten, De Meern, Haarzuilens in november organiseert onder uw aandacht. Zij nodigt onze leden uit zich hier voor aan te melden. Voor meer informatie zie bijlage of op te vragen bij het secretariaat.